

بانی وحدت حوزه و دانشگاه کیست؟

- زندگینامه شهید:**

روحانی شهید دکتر محمد مفتح فرزند محمود، در سال ۱۳۰۷ در همدان متولد شد. وی تحت سرپرستی خانواده‌ای دانش دوست و محبّ اهل بیت(ع) رشد و تربیت یافت.

پس از هجرت به قم به لحاظ علاقه وافر به کسب علوم الهی در حوزه علمیه این شهر به سرعت مدارج علوم دینی را طی کرد و در محضر اساتید بزرگواری چون امام خمینی(ره)، آیت‌الله بروجردی(ره)، آیت‌الله گلپایگانی، علامه طباطبایی و مرحوم داماد به کسب معارف پرداخت.

شهید مفتح در علوم دانشگاهی نیز موفق به اخذ بالاترین مدرک علمی شد و پس از کسب معارف الهی و معلومات دانشگاهی از سنگر حوزه و دانشگاه، به تعلیم و تدریس پرداخت و به پیوند دو قشر دانشجو و طلبه اهتمام ورزید.

- مبارزات و فعالیت‌های شهید:**

شهید دکتر محمد مفتح از ابتدای تدریس در دبیرستان به روشنگری دانش‌آموزان پرداخت. با ارائه شناخت به طلاب علوم دینی، ایشان را به جرگه مبارزه با رژیم منحوس پهلوی سوق داد. وی که از آغاز به پیوند دو قشر روحانی و دانشجو اعتقادی عمیق داشت به رغم جو مخالف آن زمان در این راستا گام‌های شایسته برداشت. با اوج‌گیری مبارزه روحانیت، شهید مفتح به مبارزه در ابعاد مختلف آن ادامه داد تا اینکه رژیم منحوس پهلوی برای جلوگیری از این فعالیت ها وی را از آموزش و پرورش اخراج و به زاهدان و دیگر مناطق دور افتاده کشور تبعید نمود.

پس از اتمام دوره تبعید و در پی ممانعت ساواک از ورود ایشان به قم، شهید مفتح در تهران ساکن شد و با اقامت در تهران فصل دیگری از زندگی سراسر مبارزه خویش را آغاز کرد. شهید مفتح در سال۴۸ به اتفاق استاد شهید مطهری در دانشکده الهیات به تدریس پرداخت. در سال۵۲ امامت مسجد جاوید را عهده‌دار شد و هسته‌ای جهت تجمع نیروهای مسلمان مبارز ایجاد کرد. استقبال فراوان از برنامه‌های مسجد و فعالیت‌های گسترده شهید مفتح موجب شد که سال۵۲ ساواک وی را دستگیر و مسجد جاوید را تعطیل نماید.

- شهید مفتح در زندان**

پس از آزادی از زندان در سال۵۵، دکتر مفتح امامت مسجد قبا را عهده‌دار شد و به این ترتیب پایگاه دیگری برای پیشبرد اهداف نهضت اسلامی تشکیل داد. با دایر کردن کلاس های معارف اسلامی و ایراد سخنرانی و تشکیل کتابخانه و اردوهای ویژه جوانان، حرکت پر شور اسلامی را با آگاه سازی نسل جوان و قشر دانشجو تداوم بخشید.

- راهپیمایی سرنوشت‌ساز:**

شب اول ماه مبارک رمضان سال۵۷ که مسجد قبا و خیابانهای اطراف آن مملو از جمعیت بود، شهید دکتر مفتح به افشاگری حادثه آتش سوزی سینما رکس آبادان پرداخت و با شجاعت و صراحت رژیم پهلوی را مسبب این فاجعه دردناک معرفی کرد. در روز سیزدهم شهریور ماه۵۷ که مصادف بود با عید فطر، اعلام کرد که نماز عید فطر را امسال نیز چون سال های قبل در اراضی قیطریه اقامه خواهد کرد. صبح روز سیزدهم شهریور ماه جمعیتی انبوه به سوی قیطریه حرکت کرد. نماز عید با شکوهی وصف‌ناپذیر به امامت شهید مفتح اقامه گردید و پس از اتمام نماز و ایراد سخنرانی این اجتماع عظیم به راهپیمایی شکوهمند علیه رژیم پرداخت که در روزنامه عصر از این راهپیمایی به عنوان بزرگترین راهپیمایی مذهبی، سیاسی تاریخ ایران یاد شد. سفیر آمریکا در ایران(سولیوان) نیز معتقد بود که این تظاهرات به عنوان یک نمایش خیابانی در تاریخ نوین ایران بی‌سابقه بوده است. وی این حرکت را کار یک سازمان مجهز و مجرب می‌دانست.

در پی این جریان رژیم با هر گونه اعتراض خیابانی به شدت مقابله کرد و کشتار هفدهم شهریور را در میدان شهدای تهران طراحی کرد که این کشتار نمونه بارز ترس و وحشت رژیم از اقدامات انقلابی بود.

- در مقام تدریس استادی:**

تدریس کتاب منظومه حاج مآهادی سبزواری آغازی بود که او را در رتبه فضلالی حوزه علمیه قم قلمداد کنند. تدریس دروس دینی در دبیرستانهای قم جزء برنامه‌های علمی این بزرگوار بود.

دبیرستان دین و دانش قم، محل تدریس این عالم عالیقدر بود که این مدرسه را شهید مظلوم آیت‌الله دکتر بهشتی تأسیس نمودند. شهید مفتح با همکاری شهید دکتر بهشتی، مقام معظم رهبری به مناسبت تقویت پیوند دانش‌اموزان، فرهنگیان، دانشجویان و روحانیون اقدام به تأسیس کانون اسلامی دانش‌آموزان و فرهنگیان در قم نمودند که مسؤولیت مستقیم این کانون به عهده آن شهید بزرگوار بود.

- دکتر مفتح، بانی وحدت حوزه و دانشگاه:**

حوزه و دانشگاه تا زمان ورود عناصر اندیشمندی چون شهید مطهری و دکتر مفتح سه دوره را پشت سر نهاده بود.

اولین دوره، وحدت بود که در یک مدرسه دانشمندان و متفکران دینی و علمی آن زمان به فراگیری علوم مذهبی و علمی می‌پرداختند.

دوره دوم جدایی این دو کانون از یکدیگر بود، ولی این دوری از هم توأم با خصوصت و کینه از همدیگر نبود. در دوره سوم شاهد ضدیت این دو مرکز علمی، نسبت به هم بودیم.

دشمنان حوزه و دانشگاه قبل از پیروزی انقلاب همواره به این اختلاف دامن می‌زدند به گونه‌ای به طراحی نقشه می‌پرداختند که هر از گاهی عالمی وارسته در حوزه مظان سازش و اتهام قرار می‌گرفت و طرد می‌شد و دانشمندی متفکر به بی دینی و الحاد محکوم می‌گردید و مرتد به شمار می‌رفت. با تلاش متفکرانی چون استاد شهید مرتضی مطهری و استاد ارجمند دکتر محمد مفتح، دو قشر دانشجو و روحانی نیاز به هماهنگی و وحدت را در خود احساس کردند. قشر دانشگاهی درک کرد که بدون هماهنگی با روحانیتی که بر عموم تأثیر همه جانبه دارد و ناشر فرهنگ اسلام است، هیچ اقدام مثبتی نمی‌تواند انجام دهد. آنچه سبب شد تا روحانیت به دانشگاهی توجه کند این واقعیت بود که بدون در نظر گرفتن اقشار صاحب تخصص و دارای توانائیهای علمی و فنی و برخوردار از مهارت‌های پژوهشی رشد و توسعه علمی، فرهنگی و رونق و شکوفایی جامعه میسر نخواهد شد.

- فضائل علمی و عملی شهید بزرگوار:**

شهید مفتح راه سعادت امت را در اسلام می‌دید و معتقد بود که برنامه‌های عبادی این آیین انسان ها را نجات می‌دهد. او طی سخنانی فرموده است:

«ماه مبارک رمضان یکی از چهره‌های عبادی ما است و ماه دعا، ماه التماس، ماه خودسازی. دیدیم چگونه عامل ما بود، بعد از ماه رمضان مردم یکپارچه آتش شدند و جریان هفدهم شهریور نتیجه برنامه‌های ماه رمضان بود. آن راهپیمایی عظیم شکننده تاسوعا و عاشورای ما که دشمن را به زانو درآورد و در دنیا صدا کرد، در لوای اسلام بود، در برنامه عزاداری حسین(ع) بود، به برکت تاسوعا و عاشورای حسینی بود.» توجه به دعا و نیایش جزو اندیشه‌های تابناک آن شهید بزرگوار بود. ایشان دعا را یکی از سرمایه‌های بسیار ارزنده و از حقایق مسلم قرآن و اسلام می‌دانست. عشق به اهل بیت(ع) جزو برنامه‌های تربیتی استاد شهید بود خود ایشان در مکتب تربیتی پدر این درس را آموخت و به خوبی به شاگردان تفهیم کرد. آن مجتهد عالیقدر و ژرف‌اندیش و استاد توانای دانشگاه اعتقاد داشت: «یکی از مسائل، زیارت و رفتن کنار قبور بزرگان دین و توسل است که اصل آن از نظر روایات اسلام و روش پیشوایان مسلمین عملی است مقدس و محترم، بدیهی است که این اعمال خاطره قیام و انقلاب و شجاعت آن بزرگواران را در دل ها زنده می‌دارد و به ما درس قیام و فداکاری در برابر اسارت و ستم را می‌آموزد.»

- آثار و تألیفات شهید دکتر مفتح:**

شهید دکتر مفتح ضمن مبارزه در سنگرهای گوناگون، تدریس در مراکز آموزشی و دانشگاهی را جهت تربیت نسل جوان و آینده‌ساز سرلوحه زندگی مبارزاتی خویش قرار داده بود. او اغلب تلاش خود را صرف انجام پژوهش در علوم مختلف می‌نمود که مجموعه این تلاش‌ها، میراث ارزشمندی شد که به برخی از آنها اشاره می‌شود:

- روش اندیشه
- حکمت الهی و نهج‌البلاغه
- آیات اصول اعتقادی قرآن
- ویژگیهای زعامت و رهبری پیشرفت علوم
- حاشیه براسفار ملاصدرا
- ترجمه بعضی از جلد‌های تفسیر مجمع البیان

- شهادت و لقاء یار:**

صبح روز سه شنبه ۲۷ آذرماه ۵۸، دکتر مفتح به قصد رفتن به دانشکده الهیات دانشگاه تهران از منزل خارج شد و زمانی که جلوی در دانشگاه حضور یافت، به دست منافقین کوردل، شهد گوارای شهادت را نوشید و به لقاء یار رسید.

- کلام نور در وصف نور:**

حضرت امام خمینی(س):

«امید بود از دانش استاد محترم و از زبان علم او بهره‌ای برای اسلام و پیشرفت نهضت برداشته شود. و حال امید است که از شهادت امثال ایشان بهره‌ای برداریم.»

حضرت امام خامنه ای زید عزه:

«یاد شهید عزیز، مرحوم آیت‌الله مفتح، آن شمع پر سوز و گداز و روشنی‌بخش، روحانی پر جد و جهد و صبور، آن مبلغ دانا و سخنور، آن مبارز شجاع و خستگی‌ناپذیر و آن شخصیت متواضع و محبوب گرامی باد. خداوند آن عزیز و یارانش را با شهدای صدر اسلام محشور فرماید.»

«روحش شاد و راهش پررهر و باد»